

LOHKVA KÜLAS OÜ TARMEKO TOOTMISTERRITOORIUMI DETAILPLANEERINGU ESKIISI JA KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE ARUANDE EELNÕU avalikustamisel antud arvestustega arvestamine

Arvamuse esitaja	Järjekorra nr	Arvamus	Arvamusega arvestamine
KESKKONNAAMET 08.06.2018 nr 6-5/18/7053-2	1	Peatükis 2.2 nimetatakse, et EGK OÜ 1:400 000 põhjavee kaitstuse kaardi järgi on põhjavesi suhteliselt kaitstud. Märgime, et ala kohta on koostatud ja on läbi Maa-ameti avaliku teenuse Geoloogia rakenduse kaudu kasutatav ka oluliselt täpsem geoloogiline kaardistus, ning selle kohaselt on piirkonnas põhjavesi nõrgalt kaitstud. Seetõttu teeme ettepaneku KSH aruannet täiendada põhjalikuma analüüsiga põhjavee ohustatuse kohta tootmistegevusest (avariide korral jne).	Teie poolt viidatud Maa-ameti kaardi järgi on põhjavee kaitstus tõepoolest määratud nõrgalt kaitstud alana. Samas alal asuva puurkaevu läbilõike alusel võib eeldada ka paremat põhjavee kaitstust. Siiski, sõltumatult pinnakatte variatsioonidest ja nende alusel määratud klassifikatsioonidest, on KSH aruande koostamisel silmas peetud reostuse esinemise ja hilisema leviku (sh ülemistes pinnahorisontides) tõenäosuse minimeerimist. Peale avalikku arutelu, kui on laekunud eeldatavalt maksimaalne võimalik tagasiside erinevatelt osapooltelt, vaadatakse KSH dokumentatsioon veelkord üle ka Teie poolt viidatud aspektide osas. KSH arusaadavust ja vajadusel ka meetmeid täiendatakse, vastava ülevaatuse käigus. Tehtud muudatused/täiendused fikseeritakse vähemalt ka lühikokkuvõttena (kirjalikult).
	2	KSH aruanne käsitleb võimalust lõhnaprobleemi ja leotusbasseinide reostuse lahendamist nende ümberehitamisega läbivoolulise basseini rajamisega. Vett kavandatakse võtta olemasolevast Tarmeko KV OÜ tootmisterritooriumil olevast puurkaevust (keskkonnaregistri koodiga PRK0051914). Puurkaev avab Kesk-Devoni (D2) põhjaveekihi. Tartu põhjaveemaardla põhjaveevarud on kinnitatud keskkonnaministri 15.11.2017 käskkirjaga nr 1-2/17/1140 "Tartu põhjaveemaardla põhjaveevaru kinnitamine", millega teiste seas kinnitati Kesk-Devoni (D2) põhjaveekompleksi Anne veehaarde põhjaveevaru T1 joogivee kategoorias kuni 31.12.2044 kuni 2510 m3/ööp. Tartu põhjaveemaardla põhjaveevaru kinnitamise aluseks on Tartu Ülikooli Ökoloogia ja maateaduste instituudi Geoloogia osakonna koostatud aruanne "Tartu linna põhjaveevarude ümberhindamine aastani 2045" (Tartu, 2017), mille leheküljel 181 asuvad Lisana 5 põhjaveevaru piirkonnad. Tarmeko KV OÜ puurkaev PRK0051914 asub Anne (D2) kinnitatud põhjaveevaruga piirkonnas. Anne (D2) veehaardest on vee erikasutuslubadega lubatud põhjavett võtta aktsiaseltsil Tartu Veevärk (kuni 2000 m3/ööp) ja aktsiaseltsil Grüne Fee (kuni 455 m3/ööp). Seega on Anne (D2) veehaardes vaba joogivee otstarbelist põhjaveevaru veel kuni 55m3/ööpäevas. Veeseaduse § 9 lg 6 kohaselt tuleb veevaru jagamisel eelistada olmetarbimist tööstustarbimisele. Palume KSH aruannet selles osas täiendada analüüsiga põhjaveevaru teemal seoses lisanduva veetarbijaga ja selle jätkusuutlikkuse riskiga, kui peaks suurenema olmetarbimine.	KSH aruande koostamisel, enne käesolevat avalikustamist, veeressursside osas konflikte ei tuvastatud. Peale Teie poolset tagasisidet asuti veelkord nimetatud aspekti üle kontrollima (mh asjakohased lisadetailpäringud reaalsete veetarvete (sh AS Tartu Veevärk) jms osas). Käesolevaks ajaks laekunud andmete alusel ei ole vajadust KSH-s seatud meetmeid üle vaadata ehk puudub eeldatav veetarbe konflikt, kuid lõplikud seisukohad kujundatakse peale avalikku arutelu. Vastaval ajahetkel täiendatakse ka KSH aruannet lõplike seisukohtadega, arvestades ka Teie poolseid ettepanekuid. Tehtud muudatused/täiendused fikseeritakse vähemalt ka lühikokkuvõttena (kirjalikult).
	3	KSH lk 22 saasteainete heitkoguse arvutamise alusena nimetatud keskkonnaministri 02.08.2004 määrus nr 98 „Puidu töötlemisel välisõhku eralduvate saasteainete heitkoguste määramismeetodid1“ on kehtetu.	KSH aruande koostamisel, enne käesolevat avalikustamist, arvestati, et määruhes sisaldunud meetoodika on siiski kehtiv ehk tunnustatud, kuni õigusloome korrastamiseni. Peale Teie poolset tagasisidet asuti veelkord nimetatud aspekti üle kontrollima (mh asjakohased lisadetailpäringud riigiasutustele). Käesolevaks ajaks laekunud andmete alusel on olnud järgitud põhimõtted korrektsed. Lõplikud seisukohad kujundatakse peale avalikku arutelu. Vastaval ajahetkel täiendatakse ka KSH aruannet lõplike seisukohtadega, arvestades ka Teie poolseid ettepanekuid. Tehtud muudatused/täiendused fikseeritakse vähemalt ka lühikokkuvõttena (kirjalikult).

4	<p>KSH lk 22 on kirjas, et „laienemise variant I korral tõuseb välisõhu saastetase formaldehüüdi osas, kuid jääb siiski kehtestatud normi piiresse. Lisaks lisandub saasteaine fenool (vineeri kuumpealistamine), kuid fenooli saastetase jääb oluliselt alla poole kehtestatud piirväärtust.“ Eelnimetatud piirväärtuste all on mõlema saasteaine puhul peetud silmas ühe tunni piirväärtust, kuid mõlemale saasteainele on kehtestatud ka ööpäevakeskmise piirväärtus, millele vastavust pole käsitletud. Tootmise laiendamise korral näitab tunnikeskmise hajumise modelleerimine, et formaldehüüdi sisaldus õhus väljaspool tootmisterritooriumit ületab ööpäevakeskmist piirväärtust (tabeli 4.2.1. põhjal vastavalt 57,3 µg/m³ ja 50 µg/m³) ning sama stsenaariumi korral ületab ka fenooli tunnikeskmine sisaldus ööpäevakeskmist piirväärtust (vastavalt 4,2µg/m³ ja 3 µg/m³). Seega ei ole ööpäevakeskmiste arvutuste ja hajumiskaartide esitamata jätmine kuidagi põhjendatud.</p>	<p>Kasutatud meetodika alusel oli lubatav teha järeldusi ka ilma ööpäevakeskmiste arvutuste ja hajumiskaartideta. Samas, välistamaks igasuguseid eritõlgendusi, teostati ka asjakohased arvutused ja kaardid. Saadud tulemused kinnitasid varasemaid KSH andmeid. KSH aruandesse lisatakse uuendatud info peale avalikku arutelu. Vastav KSH täiendamiskava võimaldab muuhulgas tagada KSH aruande igakülge ajakohasuse, juhul kui avalikul arutelul lisandub täiendavat teavet, mida peab arvestama enne dokumentide vormistamist. Tehtud muudatused/täiendused fikseeritakse vähemalt ka lühikokkuvõttena (kirjalikult).</p>
5	<p>Kas tootmise laiendamise korral (nii esimene kui ka teine variant) rajatavast heiteallikast V-4 lendubki vaid formaldehüüdi, metanooli ja fenooli, et vaid nende ainete kohta on esitatud hajumisarvutused (tabel 4.2.1.)?</p>	<p>Jah, kuna tegemist on vineeripressiga. KSH aruannet täiendatakse peale avalikku arutelu, lõpliku infoga. Tehtud muudatused/täiendused fikseeritakse vähemalt ka lühikokkuvõttena (kirjalikult).</p>
6	<p>6. Miks on tabeli 4.2.1. esimeses tulbas I perspektiivse variandi korral loetletud saasteallikad V-1 kuni V-4, aga II perspektiivse variandi korral vaid saasteallikas V-4?</p>	<p>Näiteks metanooli puhul on iseenesest koosmõju teiste saasteallikatega arvestatud. Formaldehüüdi pole lisatud, kuna selle heide on väiksem kui variant I, seega piirväärtuse ületamise eeldust ei olnud. KSH aruannet täiendatakse peale avalikku arutelu, lõpliku infoga. Tehtud muudatused/täiendused fikseeritakse vähemalt ka lühikokkuvõttena (kirjalikult).</p>
7	<p>Kas palgileotusbasseini reovee käitluse mõlemad alternatiivid (kohtpuhasti või läbivoolurežiimiga basseini) on lõhnaaine vähendamise seisukohalt võrdväärselt edukad?</p>	<p>Pakutud tehnilised lahendused on lõhnaainete vähendamise seisukohalt võrdväärsed. Läbivoolusüsteemil on ehk vähem nüansse, mis vajavad pidevalt jälgimist, kuid KSH meetmete välja töötamisel ei andnud see sellist kaalu, mis oleks seadnud selgepiirilise eelistuse just vastavale lahendusele. KSH aruannet täiendatakse peale avalikku arutelu, lõpliku infoga. Tehtud muudatused/täiendused fikseeritakse vähemalt ka lühikokkuvõttena (kirjalikult).</p>
8	<p>Erinevate tootmistegevuse laiendamise variantide nimetused on KSH-s segadusttekitavad: lk 14-15 on kirjeldatud, et alternatiiv I tähendab detailplaneeringu elluviimist ja vineeritootmise laiendamist kuni mahuni 25 000 m³/a; alternatiiv 0 aga senise olukorra jätkumist, kus vineeri tootmist ei suurendata. Samas võib lk 22 välja lugeda, et ka alternatiivi I nimetatakse olemasolevaks olukorraks: „Olemasoleva olukorra (alternatiiv I ja null-alternatiiv) puhul tekib õhukvaliteedi piirväärtust mõnevõrra (kuni 243,7 µg/m³) ületav saastetase tolueeni osas Tarmeko tootmisterritooriumist edelasse...“. Või on siin olemasoleva olukorra all peetud silmas seda, et palgileotusbasseini vett ei puhastata ega anta ka Tartu Veevärgile? Lk 17 on kirjas „Kui alternatiiv I ei rakendu (null-alternatiiv, ptk 4 läbivalt)...“ Eelneva lause sõnastusest võib välja lugeda justkui hakataks peatükis 4 käsitletud palgileotusbasseini reovett käitlema vaid siis, kui alternatiiv I ei rakendu ehk tootmistegevust ei laiendata soovitud mahus. Samas on toonitatud, et palgileotusbasseinidega seonduv õhusaaste temaatika peab olema lahendatud sõltumatult käesolevast detailplaneeringust.</p>	<p>Mõlema alternatiivi korral tuleb juba fikseeritud probleemid (sh lõhna probleem) lahendada. KSH aruande sõnastused, alternatiivide üheseks mõistmiseks, vaadatakse üle ja teostatakse vajalikud täiendused. Muuhulgas ei muutu kummagi alternatiivi korral palgileotusvannide asupaik ja suurus. KSH aruannet täiendatakse peale avalikku arutelu, lõpliku infoga. Tehtud muudatused/täiendused fikseeritakse vähemalt ka lühikokkuvõttena (kirjalikult).</p>

	9	Märgime, et Tarmeko KV esitas Keskonnaametile taotluse, kus soovib loobuda kompleksloast ja taotleda selle asemel lihtloast. Eeldatavalt tunnistatakse keskkonnamoju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) nõudeid. Aruanne peaks kajastama KeHJS §40 nimetatud teemasid. Oleme seisukohal, et aruanne ei kajasta kõiki selles paragrahvis nimetatud teemasid või on neid kajastatud pögusalt aruande erinevates peatükkides. Palume aruannet täiendada, et see vastaks ka formaalselt seadusega sätestatud nõuetele.	KSH aruanne, mis esitati avalikustamisele on 05.05.18. a seisuga. Peale seda aega toimunud ja asjakohaseid muudatusi kajastatakse KSH aruandes, mida täiendatakse peale avalikku arutelu. Seega, KSH aruannet täiendatakse peale avalikku arutelu, lõpliku infoga. Tehtud muudatused/täiendused fikseeritakse vähemalt ka lühikokkuvõttena (kirjalikult).
	10	Käesolev detailplaneeringu KSH menetlus peab vastama planeerimisseaduses sätestatud menetlusnõuetele, kuid sisu osas tuleb järgida keskkonnamoju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) nõudeid. Aruanne peaks kajastama KeHJS §40 nimetatud teemasid. Oleme seisukohal, et aruanne ei kajasta kõiki selles paragrahvis nimetatud teemasid või on neid kajastatud pögusalt aruande erinevates peatükkides. Palume aruannet täiendada, et see vastaks ka formaalselt seadusega sätestatud nõuetele.	KSH väljatöötamise kavatsuses on tabel kõikide mõjudega välja toodud ning märgitud ka nende asjakohasus käesolevas protsessis. Kõik vajalikud aspektid on ka KSH aruandes käsitletud. Peale KSH avalikku arutelu vaadatakse Teie ettepanek lõplikult üle, andes KSH aruandesse ka vajadusel lisateavet, Teie poolt esitatud nüansside valguses. Seega, KSH aruannet täiendatakse peale avalikku arutelu, lõpliku infoga. Tehtud muudatused/täiendused fikseeritakse vähemalt ka lühikokkuvõttena (kirjalikult).
MAANTEEAMET 30.05.2018 nr 15-2/18/21831-2	11	Planeeringu seletuskirjas tuua välja EHS § 71 kohane teekaitsevöönd. Planeeringu joonistele kanda teekaitsevöönd koos kaugusega äärmise sõiduraja välimisest servast.	Planeeringu joonistel on maantee kaitsevööndi piir esitatud. Jooniseid täiendatakse vastavalt Teie märkusele mõõtjoontega. Planeeringu seletuskirja täiendatakse vastavalt Teie märkusele.
	12	Kanda joonistele planeeritud objektide kaugused riigitee katte servast, sh hoonestusala, parkla jms.	Planeeringu jooniseid täiendatakse mõõtjoontega vastavalt Teie märkusele.
	13	Planeeringu seletuskirja lisada: 3.1. Riigitee kaitsevööndis on keelatud tegevused vastavalt EHS § 70 lg 2 ja § 72 lg 1, sh on keelatud ehitada ehitusloakohustuslikku teist ehitist. Riigitee kaitsevööndis kehtivatest piirangutest võib kõrvale kalduda Maanteeameti nõusolekul vastavalt EHS § 70 lg 3.	Planeeringu seletuskirja täiendatakse vastavalt Teie märkusele.
	14	Planeeringu seletuskirja lisada: Lähtuvalt asjaolust, et planeeringuala piirneb riigiteega, tuleb planeeringu koostamisel arvestada olemasolevast ja perspektiivsest liiklusest põhjustatud häiringutega (müra, vibratsioon, õhusaaste). Riigitee liiklusest põhjustatud häiringute ulatust tuleb planeeringu koostamisel hinnata ning planeeringu kehtestaja kaalutusotsusel võtta tarvitusele meetmed rahvatervise seaduse § 8 lg 2 p 17 alusel kehtestatud sotsiaalministri 04.03.2002.a määruses nr 42 esitatud müra normtasemete tagamiseks. Planeeringu seletuskirjas kirjeldada ning vajadusel näidata joonistel kavandatavad leevendusmeetmed ning planeeringu seletuskirja lisada selgitus, et tee omanik (Maanteeamet) on planeeringu koostajat teavitatud riigitee liiklusest põhjustatud häiringutest ning tee omanik ei võta endale kohustusi rakendada leevendusmeetmeid riigitee liiklusest põhjustatud häiringute leevendamiseks planeeringuga käsitletaval alal.	Esmalt toome välja, et siinkohal tuleb lähtuda määrusest Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid (Keskonnaminister 16.12.2016. a nr 71), mis ei reglementeeragi aga tööstusaladeni jõudvat müra. Seda, kuna tootmise maa-alal kehtivad töötervishoiu ja tööohutuse nõuded, mis aga juba läbiviidud uuringute järgi on ka tagatud (johtudes mh maanteest). Siiski on tootmise ja maantee koosmõjusid arvestatud juba nt naabruses olevate elamute korral. KSH aruande eelnõus esitatud leevendusmeetmed, mis on kantud ka DP-sse arvestavadki juba koosmõjudega, mis tekivad tootmise poolt ja mida võib lisaks suurendada maantee, mida siis leevendatakse vajalikus matus. Planeeringu seletuskirja täiendatakse vastavalt Teie märkusele - tee omanik ei võta endale kohustusi rakendada meetmeid riigitee liiklusest põhjustatud häiringute leevendamiseks.
	15	Planeeringu seletuskirja lisada: Planeeringuala sademevett ei tohi juhtida riigitee alusele maaüksusele, sh riigitee koosseisu kuuluvatesse teekraavidesse.	Sademevee ärajuhtimise täpne lahendus antakse planeeringu põhilahendusega. Teie märkus võetakse arvesse.

	16	Planeeringu seletuskirja lisada: Maanteeamet ei võta endale kohustusi planeeringuga seotud rajatiste väljaehitamiseks. Arendustegevusega seotud riigitee laiendamise, uute ristmike kavandamise, jalgratta- ja jalgteede kavandamise jne korral on nende projekteerimine ning väljaehitamine KOV kohustus (PlanS § 131 lg 1).	Planeeringusse lisatakse klausel vastavalt Teie märkusele – Maanteeamet ei võta endale kohustusi planeeringuga seotus rajatiste väljaehitamiseks. Planeeringuga ei kaasne riigiteede laiendamist, uute ristmike kavandamist, jalgratta- ja jalgteede kavandamist, mistõttu puudub vajadus planeeringus selliste kohustuste kajastamiseks. Vastavalt PlanS § 131 lg 1 on KOV kohustatud välja ehitada detailplaneeringukohased avalikuks kasutamiseks ette nähtud teed ja sellega seonduvad rajatised, haljastuse, välisvalgustuse ning tehnoarajatised. Antud planeeringuga ei ole hetkel ette nähud avalike teede ja rajatiste kavandamist või ümberehitamist, mistõttu ei anta planeeringus ka kohustusi nende rajamiseks.
	17	Planeeringu seletuskirja lisada: 3.5. Planeeringu seletavas osas märkida, et kõik arendusalaga seotud ehitusprojektid, mille koosseisus kavandatakse tegevusi riigitee kaitsevööndis, tuleb esitada Maanteeametile nõusoleku saamiseks. Tee ehitus projekte võib koostada vaid vastavat pädevust omav isik (EhS § 24 lg 2 p 2). Riigiteega liitumise või ristumiskoha ümberehituse korral (EhS § 99 lg 3) annab nõuded projektile Maanteeamet ja riigitee aluse maaüksuse piires väljastab tee ehitusloa Maanteeamet.	Planeeringu seletuskirja täiendatakse vastavalt Teie märkusele.
	18	KSH-s kasutada riikliku teeregistri (http://teeregister.riik.ee) põhiseid teede numbreid ja nimetusi.	KSH aruannet parandatakse vastavalt teie märkustele.
AS TARTU VEEVÄRK 09.05.2018	19	Pole ära toodud planeeringuala kavandatavat veetarbimist; me ei saa hinnata, kas on võimalik varustada veega ilma ühisveevärki kahjustamata.	OÜ Tarmeko poolt täpsustatud vajalik igakuine vee hulk on 200-250 m ³ , planeeringut täpsustatakse vastavalt.
	20	Pole ära toodud planeeringuala kavandatavat ärajuhitavat reovee hulka; me ei saa hinnata, kas on võimalik reovett ära juhtida ilma ühiskanalisatsiooni kahjustamata.	Ärajuhitava reovee hulk täpsustatakse ja lisatakse planeeringusse.
	21	Pole ära lahendatud sademevee ärajuhtimine; nii suure territooriumi puhul – juhul kui kavandatakse see suures osas kata kõvakattega pinnaga – ei pruugi piisata tiigist, eriti valingute ajal; tegu on maapinna vormiga, kus sajuvesi võib valingu ajal valguda teele ja kõrguslikult allpool asuvatele kinnistutele; seletuskirjas olev info on puudulik ja ei võimalda seda hinnata.	Planeeringuala sademevee koondamise, kogumise ja ärajuhtimise lahendust täpsustatakse planeeringu põhilahenduse koostamisel. Planeeringut tuleb muuhulgas täiendada vastava arvutuskäiguga, mis selgitab valingvihmade korral sademevee ärajuhtimise süsteemi toimimist. Palume Tartu Veevärgil teha koostööd planeeringu koostaja AB Artes Terrae OÜ-ga, et selgitada välja sobivad lahendused planeeringuala sademeveekanaliseerimise lahendamiseks ja väljastada vastavad tingimused.
	22	Kõik planeeringuala juurdepääsud peaksid olema haaratud planeeringu alasse, sh nende teemaade sademevee ärajuhtimine ja käitlemine; territooriumile viiva tee sademevesi juhitud ühiskanalisatsiooni, mis tuleb ka ära lahendada.	Sademevee ärajuhtimise kavandamine väljapool planeeringuala ei ole käesoleva detailplaneeringu ülesanne. Planeeringuga tuleb tagada, et planeeringu realiseerudes ei halveneks sademeveekanaliseerimise toimimine tänavatel väljapool planeeringuala. Vajadusel tuleb sademevee ärajuhtimiseks tänavatel koostada eraldi projekt, tegemist ei ole detailplaneeringu kohustusliku tegevusega. Palume Tartu Veevärgil teha koostööd planeeringu koostaja AB Artes Terrae OÜ-ga, et täpsustada kus on vajalik uusi torustikke planeerida ning kus asuvad liitumispunktid, et oleks võimalik hinnata, millises ulatuses on vajalik sademeveetorustik lahendada käesoleva planeeringuga. Palume väljastada selleks vastavad tingimused.

	23	<p>Lahendamata on planeeringuala läbiva ning hoonestusala alla jääva veevõrgu ümbertõstmise avalikesse tänavakoridoridesse; planeerida veeringvõrk, et tagada vee kvaliteet ja tuletõrjevee piisav olemasolu.</p> <p>Lahendamata on Aiandi tee kinnistute veevarustus (praegune torustik läbib planeeringuala) ning teiste kontaktalal asuvate kinnistute (Kollu tee 7, 11) tehnovõrkudega varustamine.</p>	<p>Tehnovõrgu talumiskohustust ja ümberpaigutamist reguleerib Asjaõigusseaduse rakendamise seadus § 15². Kui planeeringus jääb torustik hoonestusala alal, siis tuleb planeeringuga lahendada ümbertõstetavate torude uued asukohad. Planeeringut täiendatakse vastavalt järgmises etapis. Selleks, et tagada veevõrgu toimimine väljapool planeeringuala, palume Tartu Veevärgil teha koostööd planeeringu koostaja AB Artes Terrae OÜ-ga, et leida sobivad lahendused ja väljastada vastavad tingimused. Hetkel on tuletõrje veevarustus kavandatud ka planeeringualal asuvast tiigist. Tuletõrje veevarustuse lahendus täpsustatakse. Palume Tartu Veevärgil teha planeeringu koostajaga koostööd, et selgitada välja olemasolevate hüdrantide võimakus.</p>
<p>Marek Anni, Margret Tippo, Ants Sirel, Markus-Stefan Anni 19.06.2018</p>	24	<p>Kollu tee. Planeeringult on näha, te suurem osa raskeveokite liiklust hakkab toimuma mööda Kollu teed. See halvendab kindlasti kohalike elanike elukvaliteeti ja Kollu teel puudub jalakäijatele mõeldud tee. Väideti siin, et jalakäija saab ka liikuda mööda Räpina mnt. äärt, kuid tegelikus elus see nii ei ole. Kollu teed kasutavad ka suur hulk koeraomanikke. Hetkel nad peavadki mööda Kollu teed liikudes autode vahel laveerima. Õnnetus ei ole enam kaugel. Kuna rasked palgiveokid kasutavad juba Kollu teed, siis olen mitmeid kordi ka ise autoga sõites sattunud intsidenti Kollu tee kurviosas. Nimelt ei mahu kuidagi üksteisest mööduma seal kurviosas veok ja sõiduauto. Veok lihtsalt keerates lõikab seda kurvi nii suure raadiusega, et sõiduauto peab tagurdama ja võimaldama veokil pöördemoment üksinda lõpetama. Kusagilt ma ei leidnud Kollu tee 11 kõnnitee lahendust või kas sellele on üldse mõeldud? Kollu teel kindlasti tulevikus suureneb jalakäijate hulk ja seda tingib linnalähedus/ehitustegevus.</p> <p>Kollu tee 11 elanikud soovivad, et raskeveokite liiklus käiks edasi mööda soojuse teed. Soojuse teel on olemas vastav infrastruktuur (jalgtee, valgustus jne.) ja ei sega oma liiklemisega kohalikku keskkonda.</p>	<p>KSH aruande kohaselt võib avalduda negatiivne mõju planeeringuga kavandatud Kollu tee suuremahulise kasutuse tõttu Tarmeko tootmisega seotud raskeveokite poolt. Esitatud planeeringulahenduses puuduvad igasugused põhjendused valitud liikluskorralduse kohta. Planeeringu järgmises etapis tuleb anda planeeringulahenduse põhjendused kavandatud liikluskorralduse osas, et oleks võimalik valitud liikluskorralduse lahendust hinnata.</p> <p>Kollu tee äärde kõnnitee rajamiseks on tehniline projekt koostatud. Vastavalt Luunja valla üldplaneeringule on Kollu teele kavandatud kergliiklustee. Antud planeeringus tuleb samuti lähtuda Kollu tee tehnilisest projektist ja Luunja valla üldplaneeringust. Luunja vallavalitsuse esialgsel hinnangul on planeeringuga kavandatud liikluskorralduslike muudatustest tulenevalt vajalik rajada Kollu tee äärde kergliiklustee. Peale avalikku arutelu, kui on laekunud lõplik tagasiside erinevatelt osapooltelt, vaadatakse planeering veelkord üle ka Teie poolt viidatud aspektide osas, vajadusel lahendust muudetakse ja täiendatakse.</p>
	25	<p>Hais. Meile jääb ikka arusaamatuks kas selle palgileotusbasseiniga võetakse midagi ette või ei võeta. Pakutakse välja igasuguseid lahendusi, aga see ettevõtte on tegutsenud juba selles kohas üle kümne aasta ja ikka on see sama probleem õhus. Kas järgmised kümme aastat jätkame sama probleemiga? Kollu tee 11 kinnistule puhuvad valdavalt edela tuuled ja seoses sellega see hais ka nii tugevalt meie kinnistule tuleb.</p> <p>Haisuprobleem tuleb kaotada, ennem asjadega edasi minna ei saa.</p>	<p>Lõhna probleem tuleb lahendada olenemata antud detailplaneeringust. Tarmeko tootmiskompleksi lõhnaainete vähendamise tegevuskava kohaselt hakatakse tänavu augustis ümber ehitama olemasolevat palgileotusbasseini. Vastav tegevus on algatatud probleemi lahendamiseks ehk lõhnaäiringute minimeerimiseks.</p>

26	<p>Müra. Müra on jube, sest me ei oska selle kohta paremaid sõnu öelda. See palgilaadur teeb ikka sellist müra, et öösel ei tohiks kindlasti selline masin elumajade lähedal liigelda. Korrakaitseaduse (§ 56) alusel kehtib äripäeval öörahu 22.00 – 6.00 ni aga Luunja vallas see vist ei kehti, tuleb välja. Kell 00.30 olen teinud isiklikult märkuse sellel laadurijuhile, et ta sellise tegevuse lõpetaks.</p> <p>Planeeringult on näha, et tahate kuhjata mingisuguse pinnasevalli(5 meetri kõrguse) Kollu tee 11 kinnistu ja Tarmeko vahele(see pinnasevall peaks ikka maanteeni välja ulatuma). Kas see aitab müra leevendada? Kes seda garanteerib, et see vall aitab müra summutada. Seda saavutate te kindlasti, et Kollu tee 11 kinnistule enam õhtune päike ei paista.</p> <p>Tarmekol on ka veel vaja enda võrkaia asemel ehitada müratõkkeaed, et see tõstuki kolin ei tuleks meieni ja ventilatsioonimüra kaoks ka ära.</p> <p>Müratõkkeaed tuleks ehitada nii, et sellest ka midagi kasu oleks st. et tuleks tellida projekt, teostada möödustustööd ja kasutatakse kvaliteetseid materjale). Nt.Räpina mnt. ehitatud müratõkkeaed on varsti üsna kasutu, sest puit teatavasti kuivab kokku ja hetkel võib juba aialippide vahedest peaaegu näpu läbi torgata. Selline aed ei täida oma eesmärki. Puit on küll hea odav lahendus, aga tõhusus annab soovida.</p> <p>Kui Kollu teel hakkavad raskeveokid liiklema intensiivsemalt, siis tuleb algsatada veel eraldi teema müra summutamiseks.</p>	<p>Detailplaneeringus kavandatud tegevuse keskkonnamõjude hindamise käigus on planeeringualal ja selle lähimbruses, sh Kollu tee 11 kinnistu piiril Terviseameti poolt läbi viidud müra mõõtmised (mõõtmispunktid on nähtavad KSH aruande joonisel 4.3.2). KSH aruande kohaselt näitasid mõõtmistulemused, et Kollu tee 11 piiril oli ületatud nii päevane kui öine müra piirväärtus (KSH aruande tabel 4.3.1.).</p> <p>Müraolukorra täpsustamiseks ja leevendavate meetme väljatöötamiseks on teostatud müra modelleerimised. Aruandes on toodud leevendavad meetmed müratõkestuslahendite rajamiseks (KSH aruande joonised 4.3.4 ja 4.3.5). Kollu tee 11 kinnistul müraprobleemi leevendamiseks on ette nähtud müratõkkeseina rajamine pehme mööbli tsehhi hoone põhjakülje lähistel paikneva aspiratsioonikeskuse juurde (mürasein nr 3 KSH aruande joonisel 4.3.3.-4.3.5, planeeringu seletuskiri pt 2.9 p 3). Samuti on ette nähtud planeeringuala kirdepiirile 5 m kõrgune müratõke, milleks võib kasutada 5 m kõrgust pinnasevalli või kombineeritud lahendust pinnasevallist ja müraseinast (müratõke nr 2 KSH aruande joonisel 4.3.3.-4.3.5, planeeringu seletuskiri pt 2.9 p 3). Täpne lahendus leitakse projekteerimisel. Planeeringus on välja toodud, et müratõkkevalli projekteerimise faasis tuleb kaaluda läbipaistvate seinte rajamist, et tagada valgustingimused naaberkrundidel (seletuskiri pt 2.9 p 5). KSH aruande kohaselt on leevendavate meetmete rakendamise korral mürataseme alandamine Kollu tee 11 kinnistu õuemaal tagatud nii olemasoleva olukorra kui ka detailplaneeringuga kavandatud olukorra puhul.</p> <p>Meetmed näevad ette, et peale müratõkkerajatiste rajamist tuleb teostada müra hindamine, et hinnata meetmete tõhusust, enne ei ole lubatud planeeringukohast ehitustegevust krundil Pos 1 (planeeringu seletuskiri pt 2.9).</p> <p>Tulenevalt KSH aruandest (Tabel 4.3.3) ei põhjusta täiendav liikluskorrumuse kasv Kollu teel 11 õuealal päevase aja piirväärtuse ületamist. Veokite liikumine öisel ajal ei ole lubatud (seletuskiri pt 2.9 p 4). Peale avalikku arutelu, kui on laekunud eeldatavalt maksimaalne võimalik tagasiside erinevatelt osapooltelt, vaadatakse planeering veelkord üle ka Teie poolt viidatud aspektide osas ja vajadusel ka lahendust muudetakse ja täiendatakse.</p> <p>Juhul, kui Teile tundub, et maantee äärde rajatud mürasein ei täida enam oma eesmärki (maantee suunalt tulenev häiring Teie hoonete maanteepoolsele osale), tuleb teostada vastavad mõõtmised.</p>
27	<p>Kemikaalid. Tarmeko ettevõtte kasutavad enda tootmiseks rida tervistkahjustavaid kemikaale (lakid, lahustid jne.). Tuulekaardi pealt on näha, et ventilatsiooni kaudu lendlevad need kemikaali jäägid kõik Kollu tee 11 ja naaber kinnistutele. Kuidas seda probleemi lahendada???</p>	<p>KSH-s esitatud kaardid kajastavad muuhulgas vaid halvimaid situatsioone (tulenevalt ka harvadest ilmastikuoludest), mis esinevad aasta jooksul harva, kuid millega peab kehtiva regulatsiooni põhjal arvestama. Seega ei ole tegemist situatsioonidega, mis esineksid pidevalt ning mõjutaksid muuhulgas inimeste heaolu ja tervist negatiivselt määral, mis nõuaksid täiendavaid meetmeid. Vastavalt ka avalikult arutelul selguva tagasiside alusel täiendatakse ka nt KSH dokumentatsiooni lisaselgitustega.</p>
28	<p>Palgiplats. Kuhu täpselt tuleb tulevikus palgiplats? Sellest oleneb väga palju. Palgiplats tekitab tohutut müra(laadur), tolmas, pidev liikumine edasi-tagasi (laadur, veokid) ja ei näe hea välja.</p> <p>Meie sooviks, et palgiplats (kasvõi osaline plats) tuleks kuhugi Soojuse tee äärde (kus hetkel parkla asub), kus ei segataks elumaju. Soojuse tee ääres ei segaks palgid kedagi.</p> <p>Lõõtspilli tee 1 kinnistul meie kindlasti palgiplatsi näha ei taha, sest meil lihtsalt ei oleks võimalik enam müra tõttu oma kodus elada.</p>	<p>KSH on teostatud arvestades sellega, et palgiplats asub ka tulevikus olemasolevas kohas. Seda juba ka põhjusel, et palgioteusbasseinid jäävad samale asukohale ning logistiliselt ja ka ressursikasutuslikult ei ole mõistlik muid ehk elamutele lähemaid asukohti kaaluda / rakendada. Senise asukoha järgi on ka sätestatud asjakohased meetmed KSH-s.</p> <p>Elamutele lähim ala ehk POS 1 on laoehitiste maa. KSH-s on ka selgitus, et kui nt Pos 1 alale soovitakse tootmishetisi, tuleb igakordselt läbi viia keskkonnamõjude eelhindamised ja vajadusel mõjude hindamise protseduurid. Esitatud tagasiside alusel kaalutakse dokumentide täiendamist viisil, mis seab selle kohustuse ka palgiplatsile, mille juurde kuuluvad pakide sorteerimissõlmed.</p>

	29	<p>Luunja vald kui oma vallaelanike eest seisja. Me ei näe hetkel mingisugust tuge Luunja valla poolt selles Tarmeko asjas. See on ju kõigilegi selge, et üksinda me suure ettevõtte vastu võidelda ei jõua ja meid lastaksegi allavoolu minema. Me oleme terve elu pingutanud ja oma kasinatist vahenditest oma kodu üles ehitanud. Muidugi teades, et meie kõrval on ju sotsiaalmaa ja sinna väga suurt ehitustegevust ei laiene. Kuid, sotsiaalmaast sai äkki ärimaa ja ärimaast saab juba varsti tööstusmaa.</p> <p>Kahjuks meie kinnistu väljavaated (nt. hind, atraktiivsus, elamisväärsus) ja konkurentsivõime kahanevad selle tööstusettevõtte tõttu märgatavalt. Tööstuspiirkond olgu ikka eraldi ja elumupiirkond ikka eraldi kohas. Elamumaal ja tööstusmaal võiks ikka hea tava järgi jääda nii 100 m vahet. Hetkel jääme oma koduga nagu üksikule saarele.</p> <p>Kollu tee 11 kinnistut piirab põhjast Räpina maantee(suur liikluskoormus), idast äriettevõtte ja lõunast-läänest Tarmeko. Kas teie arvates Luunja vallavalitsus on see normaalne asjade käik?</p>	<p>Elamine ja tööstus on selles piirkonnas alati koos eksisteerinud. Käesoleva detailplaneeringu koostamise juures viiakse läbi põhjalik ja ulatuslik keskkonnamõjude hindamise protsess eesmärgiga leida võimalused, kuidas vähendada tootmistegevusest tulenevaid negatiivseid mõjusid elamuvaladele. Sellised mõjude hindamised ei ole tavapärasel igasuguste arendustegevuste juures, pigem erand.</p> <p>Mõjude hindamised näitavad, kuidas Tarmeko tööstusest tingitud negatiivseid mõjusid on leevendavate meetmete abil võimalik minimeerida sellisel, et elamuvaladel tagatakse keskkonnanõuete täitmine.</p> <p>Seoses erinevate olemasolevate probleemide lahendamisega alustab ettevõtte teadaolevalt tänavu augustis lõhnaainete vähendamise meetmete elluviimist.</p> <p>Ettevõtte on avaldanud valmisolekut alustada ka müratõkkerajatiste ehitamist.</p> <p>Ajalooliselt antud piirkonnas kujunenud olukord, kus lähestikku paiknevad elamuvalad ning tootmistegevus, ei ole kindlasti positiivne.</p> <p>Tootmistegevust ei ole võimalik hetkel lõpetada. Kuid mistahes laiendamise kavandamisel kaalume väga põhjalikult kõiki kaasneva võimalikke asjaolusid ning teostame vajalikul tasemel keskkonnamõjude hindamise. Tootmise laienemine saab toimuda üksnes juhul, kui rakendatakse vajalikke abinõusid võimalike mõjude leevendamiseks.</p>
Janno Rosenberg, Eino Järv avalikul arutelul 06.08.2018	30	<p>kaaluda Aiandi tee 12 ja 16 juurdepääsu läbi POS 1.</p>	<p>Aiandi tee 12, 14, 16 juurdepääsuks tuleb kasutada olemasolevat teedevõrku. Kinnistutel kulgev olemasolev juurdepääsutee on eratee ja üldplaneeringuga ette nähtud kohalikuks maanteeks, so avalikuks teeks. Valla seisukoht täpsustub!</p>
Evelin Karjus, avalik arutelu 06.08.2018	31	<p>DP joonistel erineva kõrgusega vallid paremini eristada</p>	<p>Arvestada ja parandada jooniseid ja vajadusel seletuskirjas sõnastust.</p>